

Motion till riksdagen 2021/22:4550

av Tobias Andersson m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2021/22:186 En stärkt rättsprocess och en ökad lagföring

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett införande av anonyma vittnesmål och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge i uppdrag åt Brottsförebyggande rådet att följa införandet av kronvitnesssystemet och rapportera slutsatser samt rekommendationer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en kriminalisering av lögn i polisförhör och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I propositionen föreslås ett flertal viktiga reformer som oppositionen längre förespråkat och vars införande tillkännagetts för regeringen. Det är välkommet att så nu sker.

Anonyma vittnesmål

I den underliggande utredningen behandlas, i enlighet med Sverigedemokraternas och oppositionens tillkännagivande till regeringen, även frågan om anonyma vittnesmål. Utredningen väljer dock att inte föreslå ett sådant system, trots explicita exempel från brottsbekämpande myndigheter om situationer då ett sådant system hade bidragit till beivrande av tämligen allvarlig brottslighet. En av anledningarna som anförs av utredningen är att det saknas skäl att tro att ett sådant system skulle vara effektivt. Givet de brottsbekämpande myndigheternas yttranden finns det skäl att ifrågasätta detta ställningstagande, även om utredningen anför ytterligare anledningar till att ett förslag inte läggs fram. Med anledning av de brottsbekämpande myndigheternas uttalade behov av ett system med anonyma vittnesmål bör en ny utredning tillsättas där det i

utredningsdirektiven explicit framgår att ett förslag för anonyma vittnesmål ska presenteras.

Kronvittnen

Flertalet remissinstanser och även Lagrådet har haft synpunkter på regeringens valda konstruktion för kronvitnesssystemet. Särskilt bristen på förutsebarhet genom att rätten är obunden till förslaget till reduktion och att reduktionens storlek lämnas till rättstillsämparen att bestämma går att ifrågasätta. Det är dock synnerligen angeläget att kronvitnesssystemet införs, varför avslag är olämpligt. Följaktligen finns det skäl att närmare granska hur tillämpningen av systemet utvecklas. Brottsförebyggande rådet bör därför ges i uppdrag att följa implementeringen och utvecklingen samt i en rapport redogöra för detta och lämna observationer samt eventuella rekommendationer.

Lögn i polisförhör

En närbesläktad fråga till både mened och incitament att medverka i brottsutredningar är frågan om lögn i polisförhör. Att medvetet ljuga för ordningsmakten utgör ett stort problem för en ökad lagföring. När statsrådet Johansson besvarade en skriftlig fråga (fr. 2021/22:840) om detta hänvisades till den utredning som ligger till grund för den aktuella propositionen. Givet att propositionen saknar ett sådant förslag, vilket inte är oväntat givet underlaget, finns skäl att ånyo lyfta frågan. Riksdagen bör därför tillkänna-ge för regeringen att en kriminalisering av lögn i polisförhör bör genomföras.

Tobias Andersson (SD)

Adam Marttinen (SD)

Katja Nyberg (SD)

Pontus Andersson (SD)